

# Kansainvälisten osaajien houkuttelu



**Menestyminen kilpailussa kansainvälisistä osaajista edellyttää Helsingiltä osaajien houkutteluun liittyvien toiminnan eri osa-alueiden (1-5) kehittämistä kokonaisvaltaisesti, koordinoidusti ja tietopohjaisesti.**



# **Toimenpiteet kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi**

# Helsingin toimenpiteet kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi

## Helsinki Marketing: MyHelsinki -sivusto

### Toiminta:

- Tuotetaan MyHelsinki.fi-sivustolle ulkomaisia osaajia ja heidän perheitään kiinnostavia työtä, opiskelua ja helsinkiläistä elämäntapaa koskevia sisältöjä.
  - Uudet 'Working in Finland' ja 'Living in Finland' -sisältökokonaisuudet valmistuvat syksyn 2018 aikana.

Kesto: 2017- (jatkuva); uudet sisältökokonaisuudet valmistuvat vuoden 2018 loppuun mennessä.

## Helsinki Business Hub: IT-alan osaajien houkuttelupilotti

### Toiminta:

- Houkutellaan pk-seudulle vähintään 100 IT-alan osaajaa hankekauden aikana.
- Paketoidaan osaajille ja heitä rekrytoiville yrityksille suunnattuja palveluita asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi.

Kesto: 2018-19 (9 kk)

## NewCo Helsinki: yrittäjän soft landing

### Toiminta:

- Houkutellaan ulkomaisia startup-yrittäjiä ja -tiimejä Helsinkiin
  - (i) soft landing palveluilla (sis. co-working -työtilat + tukihenkilön + muut NewCo:n liitännäispalvelut)
  - (ii) Kansainvälistä kasvua -hankkeella (sis. valmennusohjelman, joka tähtää yritysten kehittämiseen ja alueelle sijoittumiseen)

Kesto: (i) 2017- (jatkuva)  
(ii) 2016-2019

# Valtion toimenpiteet kansainvälisten osaajien houkuttelemiseksi

## Valtioneuvosto: Talent Boost -toimenpideohjelma

### Toiminta:

- Edistetään valtion ja suurimpien kaupunkien yhteistyönä yritysten kansainvälistymistä ja Suomen houkuttelevuutta kv-osaajille sekä kanavoidaan kv-osaamista yritysten kasvun ja innovaatiotoiminnan tueksi.
  - Rakennetaan valtakunnallinen, markkinointiviestinnällinen kokonaisuus kansainvälisten osaajien houkutteluun (vastuutaho: Business Finland).
  - Kohdennetaan rahoitusta Talent Boost -agendaa toteuttaville hankkeille ja toimenpiteille.

Kesto: 2016- (jatkuva)

## Sisäministeriö: lakihankkeet

### Toiminta:

- Sujuvoitetaan kansainvälisten osaajien maahantuloa kansallisen lainsäädännön keinoin:
  - Otetaan käyttöön startup-yrittäjän oleskelulupa.
  - Muutetaan elinkeinonharjoittajan oleskelupa yrittäjän oleskeluluvaksi.
  - Pidentetään erityisasiantuntijan oleskeluluvan kesto vuodesta kahteen vuoteen sekä helpotetaan jatkoluvan hakemisprosessia.
  - Säädetään ICT-laki helpottamaan monikansallisten yritysten palveluksessa olevien henkilöiden siirtymistä Euroopan unionin ulkopuolelta EU-alueelle ja unionin jäsenvaltiosta toiseen saman työnantajan palveluksessa.

Kesto: 2017-18

# Helsingin toimenpiteet kansainvälisten osaajien asettautumisen ja työllistymisen tukemiseksi 1/2

## International House Helsinki (IHH)

### Toiminta:

- Tarjoaa valtaosan maahanmuuttajien tarvitsemista alkuvaiheen neuvonta- ja viranomaispalveluista saman katon alta.
- Palvelee yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan liittyvissä kysymyksissä.

### Esittelyvideo:

<https://youtu.be/tPREwaPc7zc>

Kesto: 2017- (muutto uuteen toimitilaan 04/2019)

## Host-ohjelma kv-osaajien puolisoille

### Toiminta:

- Tuetaan vastikään Helsinkiin muuttaneiden kv-osaajien puolisoiden kotoutumista ja sosiaalista ja ammatillista verkostoitumista tuomalla yhteen puolisoita ja paikallisia vapaaehtoisia (kuntalaisia).

Kesto: ohjelma konseptoidaan ja pilotoidaan osana International House Helsinki -palvelua vuoden 2018-19 aikana.

## Mentorointiohjelmat

### Toiminta:

- Tarjotaan mentorointiohjelmaa korkeakouluteluille kv-osaajille yhteistyössä Helsingin seudun kauppakamarin kanssa.

Kesto: 2014-15, 2016-2018

# Helsingin toimenpiteet kansainvälisten osaajien asettautumisen ja työllistymisen tukemiseksi 2/2

## Stadin Osaamiskeskus

### Toiminta:

- Tarjoaa koulutus-, työllistymis- ja kuntoutuspalveluita koulutetuille, aikuisille maahanmuuttajille.

Kesto: 2016- (jatkuva)

## Ohjaamo

### Toiminta:

- Tarjoaa 15-29 -vuotiaalle (maahanmuuttaja)nuorille yksilöllistä neuvontaa ja tukea työhön, koulutukseen, asumiseen ja toimeentuloon sekä vapaa-aikaan liittyvissä kysymyksissä.

Kesto: 2017- (jatkuva)

## Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen palvelut

### Toiminta:

- Tehostetaan monitoimijaisena yhteistyönä ulkomailla hankitun korkea-osaamisen tunnistamista ja tunnustamista sekä nopeutetaan siirtymiä yksilöllisille ura- ja koulutuspoluille.
  - perustetaan Helsinkiin korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämistä edistävä osaamiskeskus (vastuutaho: Metropolia Ammattikorkeakoulu)

Kesto: 2018-2020

**Miten Helsinki on  
onnistunut  
kansainvälisten osaajien  
houkuttelussa tilasto-  
aineiston valossa?**





# Työnteon perusteella myönnettyjen oleskelulupien määrä kasvoi neljänneksen vuosina 2014-17

## Myönteiset päätökset ensimmäisiin oleskelulupahakemuksiin 2014-17\*

		2014	2015	2016	2017
Työ	Elinkeinonharjoittaminen	89	50	51	49
	Erytisasiantuntija	1153	985	992	1374
	Erytisasiantuntija, sininen kortti	5	22	54	75
	Harjoittelija	282	217	241	285
	Muu työnteko	226	186	319	302
	Osaratkaisua edellyttävä työnteko	2424	3003	3182	3583
	Tieteellinen tutkimus	598	650	603	786
	Urheilu ja valmentaminen	285	323	328	297
<b>yhteensä</b>		<b>5062</b>	<b>5436</b>	<b>5770</b>	<b>6751</b>

Työperusteisten oleskelulupien määrä kasvoi vuosien 2014-2017 aikana yhteensä 25 prosenttia.

Erytisasiantuntijan oleskelulupien määrä kasvoi samalla ajanjaksolla 16 prosenttia.

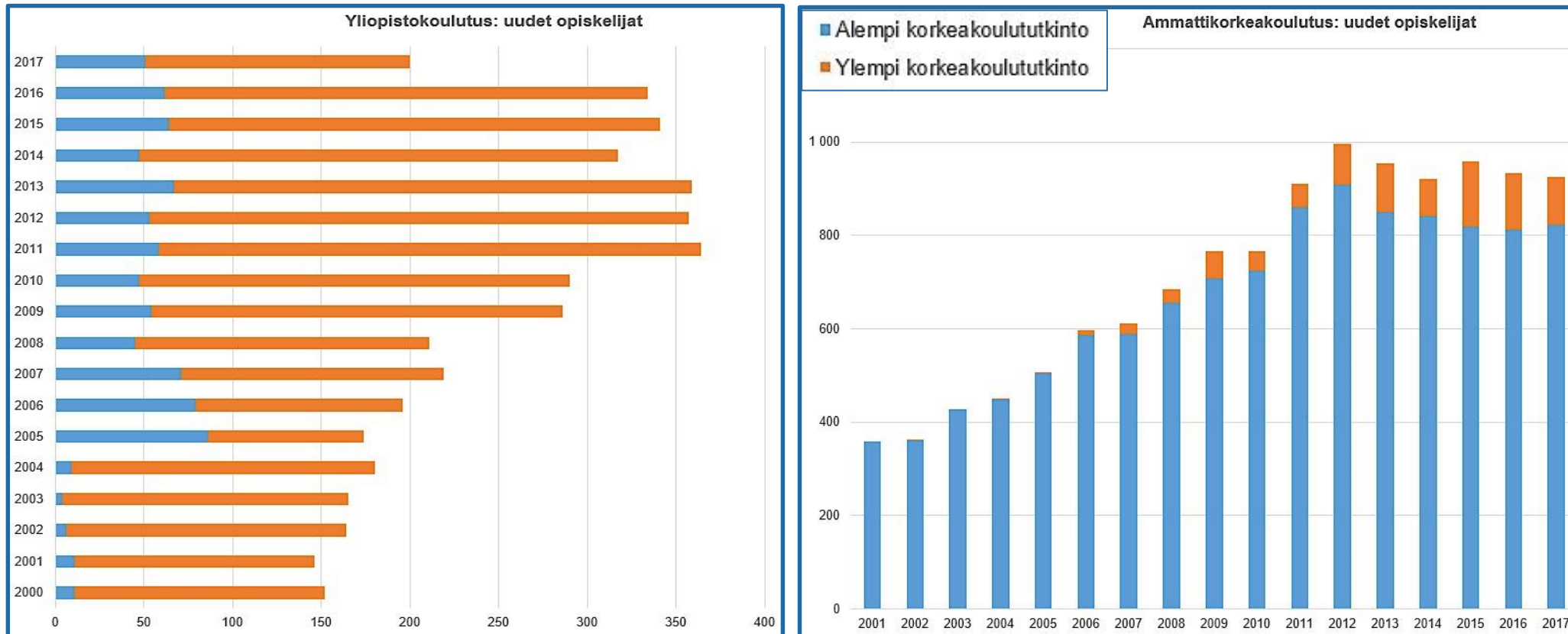
Lähde: Migri / EMN: Maahanmuuton tunnusluvut -julkaisu

\* Oleskelulupia koskevaa tilastotietoa ei ole saatavilla kaupunkitasoisesti.

# Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä Helsingissä on yli kaksinkertaistunut 2000-luvulla

Helsingin yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa aloittavien uusien kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on yli kaksinkertaistunut 2000-luvulla. Enemmistö opiskelijoista on lähtöisin EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta. Syksyllä 2017 yliopistokoulutukseen hakeneiden ja valittujen sekä paikan vastaan ottaneiden määrät kääntyivät selvään laskuun lukuvuosimaksujen käyttöönoton seurauksena.

## Helsingin yliopistoissa ja korkeakouluissa aloittavien uusien kv-tutkinto-opiskelijoiden määrän kehitys 2001-17



Lähde: Opetushallinnon tilastopalvelu - Vipunen

## **(Ulkomailla syntyneiden) ulkomaalaistaustaisten johtajien ja erityisasiantuntijoiden määrä Helsingissä kasvoi voimakkaasti vuosina 2011-15\***



**Johtotason tehtävissä työskentelevien (ulkomailla syntyneiden) ulkomaalaistaustaisten määrä Helsingissä kasvoi vuosina 2011-15 45 prosenttia ja erityisasiantuntijoiden määrä 27 prosenttia.**

**Helsinki ja helsinkiläisyrietykset onnistuivat houkuttelemaan kansainvälisiä osaajia erityisesti systeemityön erityisasiantuntijoiksi, yliopisto- ja korkeakouluopettajiksi sekä biotieteiden erityisasiantuntijoiksi.**

Lähde: Tilastokeskuksen ammattitilasto / TIEKE

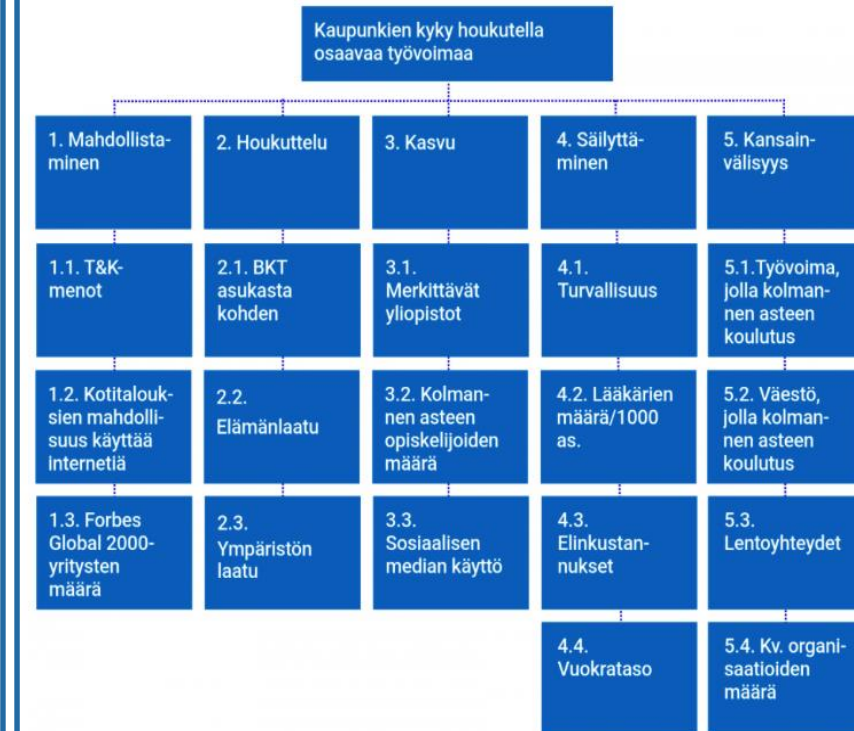
\* Tilastokeskuksen ammattitilastoon perustuva viimeisin tilastotieto on vuodelta 2015, mistä johtuen tarkastelujaksoksi on valikoitunut 2011-15.

# Helsinki on kärkipäässä useissa kaupunkien kilpailukykyä ja houkuttelevuutta mittaavissa kansainvälisissä vertailuissa

Helsinki on sijoittunut vuosina 2017 ja 2018 Global Cities Talent Competitiveness Index -vertailussa viiden parhaan kaupungin joukkoon. Helsingin menestystä vertailussa selittää raportin mukaan muun muassa kaupungin ketteryys ja innovatiivisuus sekä sopiva määrä omaleimaisuutta.

Global Cities Talent Competitiveness Index 2018	GTCI Ranking					
	Enable	Attract	Grow	Retain	Build Global Knowledge	
	Key: 1st Quartile 2nd Quartile 3rd Quartile 4th Quartile					
Zurich	1	3	3	13	33	2
Stockholm	2	2	9	16	15	14
Oslo	3	13	2	2	55	5
Copenhagen	4	7	10	3	18	12
<b>Helsinki</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>15</b>	<b>11</b>	<b>13</b>	<b>6</b>
Washington	6	27	1	29	9	1
Dublin	7	1	4	27	78	10
San Francisco	8	9	16	4	82	3
Paris	9	6	14	23	51	9
Brussels	10	31	12	9	24	7
Amsterdam	11	20	5	21	30	8
Tokyo	12	12	8	17	42	20
Los Angeles	13	19	31	4	58	15
London	14	26	7	12	69	13
Vienna	15	17	18	28	2	21

## Kaupunkien kokonaisarvosana vertailussa muodostuu viiden eri osa-alueen keskiarvosta.



[Poistetaanko tämä dia? Mukana toistaiseksi, koska lautakunta on pyytänyt tietoja erityisesti IHH:sta.]



INTERNATIONAL  
HOUSE HELSINKI



## Palvelut henkilöasiakkaille



Monikielinen neuvonta



Rekisteröinti, henkilötunnus & muuttoilmoitus



Verokortti/-numero & veroneuvonta



Sosiaaliturva & etuudet



Neuvonta TE-palveluista & työnhakijaksi ilmoittautuminen



Eläkevakuuttaminen & A1-todistus



Työsuhdeneuvonta



## Palvelut työnantajille

KAUPPAKAMARI

Työnantajien neuvontapalvelu

palvelee yrityksiä ja työnantaja  
ulkomaiseen työvoimaan  
liittyvissä kysymyksissä.

IHH-pilotti  
12/2017-  
03/2019

## IHH-pilotin avainlukuja

- Rekisteröityjä asiakkuuksia 12/2017-10/2018: **24 700**
- Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1-10): **9,4**
- IHH on sujuvoittanut ulkomaisen työntekijän asettautumisprosessia mm. siten, että henkilötunnuksen saaminen maistraatista on **nopeutunut noin 2 viikolla**. Työntekijä saa tarvitsemansa neuvonta- ja viranomaispalvelut nopeasti ja vaivattomasti, saman käynnin aikana.

*Service Advisor on helppokäyttöinen verkkopalvelu, joka auttaa asiakasta löytämään oikeat viranomaiset ja neuvoo, mitä asiakirjoja hänen tulee ottaa mukaan käynnille.*

*Palvelun käyttäjä saa henkilökohtaisen muistilistan, jonka voi tulostaa tai lähettää sähköpostiin.*

## Service Advisor



 ihhelsinki.fi

**Mitkä seikat vaikeuttavat  
kansainvälisten osaajien  
Helsinkiin sijoittumista?**



HELSINGIN KAUPUNGIN KV-OSAAJATOIMINTAA VAIKEUTTAVIA YLEISIÄ TEKIJÖITÄ	KAUPUNGIN ROOLI ESTEIDEN POISTAMISESSA
-Toiminnan niukka resursointi ja projektiluonteisuus	-Turvataan kv-osaajatoiminnan riittävä resursointi toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi ja jatkuvuuden mahdollistamiseksi.

KV-OSAAJIEN HELSINKIIN ASETTAUTUMISTA VAIKEUTTAVIA TEKIJÖITÄ	KAUPUNGIN ROOLI ESTEIDEN POISTAMISESSA
-Englanninkielisten palveluiden alitarjonta	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• englanninkielinen viestintä</li> </ul>	- Lisätään kaupungin englanninkielistä (ulkoista) viestintää
<ul style="list-style-type: none"> <li>• englanninkieliset päivähoito- ja koulupaikat</li> </ul>	- Turvataan englanninkielisten päivähoito- ja koulupaikkojen riittävä saatavuus.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• englanninkieliset harrastumahdollisuudet</li> </ul>	- Lisätään esim. kaupungin liikuntapalveluiden tarjontaa sekä palveluista viestintää englannin kielellä.
-Edullisten vuokra-asuntojen puute ja hankintakanavien pirstaleisuus	-Varmistetaan edullisten vuokra-asuntojen sekä englanninkielisen asuntoneuvonnan saatavuus.
-Kv-osaajien mukana muuttavien perheenjäsenten heikko yhteiskuntaan ja/tai työelämään integroituminen	-Tuetaan kv-osaajien puolisoitten ja perheenjäsenten sosiaalista ja ammatillista verkostoitumista (esim. puoliso-ohjelmilla).
-Pankkitilin avaamiseen ja käyttöön liittyvät vaikeudet (käytäntöjen epäyhtenäisyys, tunnistautumiseen ja verkopankkitunnusten hankkimiseen liittyvät vaikeudet, jne.)	-Vaikutetaan Finanssivalvontaan pankkitilin avaamiseen ja käyttöön liittyvien käytänteiden sujuvoittamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi. -Turvataan neuvonnan riittävä saatavuus ongelmatilanteissa.
-Oleskelulupaprosesseihin liittyvä byrokratia	-Vaikutetaan maahantuloa säätelevän lainsäädännön ja lupakäsittelyprosessien uudistamiseen (Migri/sisäministeriö) osaajien houkuttelutyötä paremmin tukeviksi.

KV-OSAAJIEN HELSINKIIN TYÖLLISTYMISTÄ VAIKEUTTAVIA TEKIJÖITÄ	KAUPUNGIN ROOLI ESTEIDEN POISTAMISESSA
<b>Ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamiseen, tunnustamiseen ja täydentämiseen liittyvät vaikeudet</b>	-Kehitetään kansainvälisen osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytäntöjä sekä lisätään täydennyskoulutusmahdollisuuksia yhteistyössä valtion ja alueen oppilaitosten kanssa.
<b>Puutteellinen suomen/ruotsin kielen taito; työnantajien korkeat kielitaitovaatimukset</b>	-Mahdollistetaan työn ohessa tapahtuva suomen/ruotsin kielen oppiminen esim. kielikoulutustarjontaan vaikuttamalla. -Tarjotaan yrityksille ja työnantajille tukea ja kannustimia kv-osaajien rekrytointiin heikommalla kielitaidolla.
<b>Ammatillisten verkostojen puute</b>	-Kehitetään kv-osaajien sosiaalista ja ammatillista verkostoitumista tukevia palveluita (esim. mentorointiohjelmiä).
<b>Suomessa hankitun työkokemuksen (yli)korostunut merkitys työllistymisessä ja myöhemmässä urakehityksessä</b>	-Kehitetään kv-osaajien työmarkkinoille kiinnittymistä helpottavia palveluita sekä vaikutetaan kv-tutkinto-opiskelijoiden opintojen aikaisten harjoittelupaikkojen saatavuuteen yhteistyössä valtion, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

KV-OSAAJIEN HELSINKIIN HOUKUTTELUA VAIKEUTTAVIA MAATASOISIA TEKIJÖITÄ	KAUPUNGIN ROOLI ESTEIDEN POISTAMISESSA
<b>Epäsuotuisa ilmasto</b>	
<b>Alhainen palkkataso/heikko ostovoima</b>	
<b>Korkea verotus</b>	
<b>Suomen heikohko tunnettuus kansainvälisesti</b>	-Vahvistetaan Suomen/Helsingin brändi- ja maineyötä ja kv-markkinointia sekä jalkaudutaan osaajien houkuttelutyön kannalta tärkeiksi tunnistettuihin tapahtumiin ja kohdemarkkinoille.
<b>Mielikuva yhteiskunnan sulkeutuneisuudesta</b>	-Vahvistetaan Suomen/Helsingin kansainvälistymiskehitystä ja avoimuutta esim. kampanjoilla sekä kv-osaajien yhteiskunnallista osallisuutta lisäämällä.